

Державна служба статистики України

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 26.06.2020 № КПУМ/11-20)

**СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"НАДАННЯ НАСЕЛЕННЮ СУБСИДІЙ"
1.06.00.01**

електронна пошта:	AVG@ukrstat.gov.ua
телефон:	(044) 289-44-49
керівник державного статистичного спостереження:	Герасименко А. В.

ЗМІСТ

1. Вступ.....	3
2. Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	4
2.1. Відповідність	4
2.2. Точність	5
2.3. Своєчасність та пунктуальність	6
2.4. Доступність та зрозумілість.....	7
2.5. Послідовність та зіставність.....	7
2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	8
2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	9
2.8. Конфіденційність, прозорість та захист.....	9
3. Заключна частина.....	10

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Надання населенню субсидій" (далі – звіт) підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів державного статистичного спостереження за конкретний період, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних тощо.

Наведені компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність та пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної продукції, які визначено розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держкомстату від 17.08.2018 № 170.

Метою проведення державного статистичного спостереження "Надання населенню субсидій" (далі – ДСС, спостереження) є формування інформації про надання населенню житлових субсидій структурними підрозділами з питань соціального захисту населення для інформаційного забезпечення моніторингу та оцінювання ефективності програм соціальної підтримки населення, складання допоміжного (сателітного) рахунку соціального захисту.

Спостереження запроваджене у 1995 році для вирішення завдань щодо інформаційного забезпечення органів державної влади та управління для прийняття ними рішень у сфері соціального захисту населення.

ДСС відповідно до Довідника розділів статистики належить до розділу 1.06 "Соціальний захист".

Нормативно-правовою основою проведення спостереження є Закон України "Про державну статистику", план державних статистичних спостережень, затверджений Кабінетом Міністрів України.

ДСС проводилось відповідно до Методологічних положень з організації державного статистичного спостереження щодо надання населенню субсидій (далі – Методологічні положення), затверджених наказом Держстату від 30.08.2017 № 237 зі змінами, внесеними наказом Держстату від 10.01.2019 № 13, та розміщених на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) в розділі "Методологія та класифікатори"/ "Статистична методологія"/ "Демографічна та соціальна статистика"/ "Соціальний захист".

Джерелом інформації ДСС є дані за формою № 1-субсидії (місячна) "Звіт про надання населенню субсидій" (далі – форма) з урахуванням роз'яснень щодо її заповнення (до 01.02.2020). Форма та роз'яснення до неї розміщені на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Для респондентів"/ "Альбом форм державних статистичних спостережень"/ "Демографічна та соціальна статистика"/ "Соціальний захист".

Для заповнення форми використовувалися дані первинної документації: журнали звернення громадян, аналітичних відомостей, відомості, отримані від органів Державної фіскальної служби України та Пенсійного фонду України, листи-повідомлення місцевих фінансових органів, реєстрів погашення заборгованості за видами послуг, реєстрів нарахованих сум, акти звіряння, бази

даних комп'ютерної програми "Житлові субсидії" або "Наш дім" та інших документів.

Основні статистичні продукти, в яких оприлюднювалися дані за результатами ДСС, розміщені на офіційному вебсайті Держстату:

- експрес-випуск "Про надання населенню субсидій" щомісячно – в розділі "Експрес-випуски"/ "Демографічна та соціальна статистика"/ "Соціальний захист";
- статистичний збірник "Україна в цифрах";
- статистичні збірники "Україна в цифрах" та "Статистичний щорічник України", доповідь "Про соціально-економічне становище України" – в розділі "Статистична інформація"/ "Публікації"/ "Багатогалузева статистична інформація"/ "Комплексна статистика";
- статистичний збірник "Соціальний захист населення України" – в розділі Статистична інформація"/ "Публікації"/ "Демографічна та соціальна статистика"/ "Соціальний захист";
- повідомлення для ЗМІ "Соціально-економічне становище України" – в розділі "Для ЗМІ".

Експрес-випуски за результатами спостереження щомісячно оприлюднювалися на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Експрес-випуски"/ "Демографічна та соціальна статистика"/ "Соціальний захист".

Поширення інформації користувачам здійснювалось з дотриманням вимог щодо конфіденційності даних.

Інформація за результатами ДСС також поширювалась територіальними органами Держстату та надавалась за запитами користувачів у порядку та на умовах, визначених чинним законодавством.

На територіальному рівні оприлюднення даних за результатами спостереження здійснювалось на офіційних вебсайтах територіальних органів Держстату.

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточні та потенційні потреби користувачів.

Державне статистичне спостереження проводилось для інформаційного забезпечення регіональної політики, моніторингу та оцінювання ефективності програм соціальної підтримки населення, складання допоміжного (сателітного) рахунку соціального захисту для потреб органів державної влади й місцевого самоврядування та інших користувачів статистичної інформації, зокрема статистики національних рахунків, соціального захисту.

Основними показниками ДСС є:

- кількість домогосподарств, які звернулися за субсидіями;
- кількість домогосподарств, яким призначено субсидії;
- сума призначених субсидій;

- середній розмір призначених субсидій;
- кількість домогосподарств, які отримують субсидії на оплату житлово-комунальних послуг у грошовій формі;
- кількість домогосподарств, які отримали субсидії на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива;
- сума нарахованих на оплату житлово-комунальних послуг у грошовій формі домогосподарствам, які отримують субсидії;
- сума субсидій, отриманих на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива;
- сума заборгованості бюджетів з виплати субсидії на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива.

При проведенні ДСС використовувались національні класифікатори, а саме: Класифікація інституційних секторів економіки України (KICE), Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД), Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ).

Одиницею ДСС є підприємство.

Респондентом цього спостереження є юридична особа.

Результати державного статистичного спостереження за всіма показниками ДСС узагальнювалися у таких розрізах:

на державному рівні: в цілому по Україні, за регіонами, за типом місцевості;

на регіональному рівні: в цілому по регіону, за типом місцевості.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунку до дійсних значень.

Згідно з Методологічними положеннями спостереження здійснювалось на суцільній основі з місячною періодичністю.

Формування генеральної сукупності одиниць ДСС здійснювалось на основі Реєстру статистичних одиниць (у частині статистичного реєстру підприємств), включало одиниці, які є активними станом на 01 листопада року *T*, у якому здійснювалось формування сукупності одиниць ДСС, та відповідало таким критеріям:

інституційний сектор економіки відповідно до KICE: S.13 (крім S.1313); вид економічної діяльності за КВЕД: секція О (84.11-84.13); секція Q (88.10, 88.99); організаційно-правова форма господарювання за КОПФГ: коди 410, 420, 425, 430.

До сукупності одиниць, яка безпосередньо досліджувалась (переліку респондентів), із генеральної сукупності уключалися одиниці – структурні підрозділи з питань соціального захисту населення, перелік яких надавався Держстату згідно з Угодою щодо взаємообміну інформаційними ресурсами між Держстатом та Мінсоцполітики від 15.06.2016 № 14.

Сукупність одиниць ДСС, яка безпосередньо досліджувалась, підлягала щомісячній актуалізації. Причинами актуалізації сукупності одиниць ДСС були демографічні події, які відбулися з одиницями (злиття, поділ, виділ,

перетворення, приєднання), та зміна ідентифікаційних та класифікаційних ознак одиниці.

Отриману первинну інформацію територіальні органи Держстату перевіряли на повноту інформації, проводили арифметичний та логічний контролю, контроль із попереднім періодом. У разі виявлення помилок первинна статистична інформація опрацьовувалась з респондентами, коригувалась та заносилась до бази даних. Уведення, оброблення й агрегація даних здійснювались із застосуванням спеціально розробленого програмного забезпечення.

У випадках відсутності даних від окремих респондентів з'ясовувались причини неотримання інформації. Рівень невідповідей, як правило, не перевищував 1,2%. Аналіз причин неподання свідчить, що переважна більшість випадків неотримання інформації від респондентів пов'язана з виникненням надзвичайних та непереборних обставин. При проведенні спостереження методи компенсації відсутніх даних (імпутація) не застосовувались, сезонні коригування не здійснювались.

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікацій.

Терміни оприлюднення статистичних продуктів за результатами розробки спостереження визначені планом державних статистичних спостережень, який щорічно затверджується Кабінетом Міністрів України. Для зручності користувачів на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Діяльність"/ "Плани та графіки" розміщений "Календар оприлюднення інформації на рік", де зазначені відповідні дати оприлюднення статистичних продуктів.

За весь час проведення ДСС випадків порушення термінів оприлюднення статистичних продуктів не було.

Збір, обробка, аналіз і поширення даних здійснювались у такі терміни:

Збір первинних даних	Обробка первинних даних	Аналіз зведених даних	Перше поширення статистичної інформації
не пізніше 5 числа після звітного періоду	до 12 дня після звітного періоду	до 15 дня після звітного періоду	до 20 дня після звітного періоду

Запити користувачів щодо надання інформації виконувались у терміни, передбачені вимогами Закону України "Про доступ до публічної інформації".

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Метадані ДСС розміщено на офіційному вебсайті Держстату у розділі "Діяльність Служби"/ "Статистичні спостереження"/ "Метаописи державних статистичних спостережень".

Результати спостереження розміщувались у вільному доступі у форматах (*.doc, *.xls, *.pdf) на офіційному вебсайті Держстату у вигляді статистичних продуктів та надавались користувачам засобами електронного зв'язку на підставі їхніх запитів.

У січні 2020 року була здійснена остання публікація Держстатом даних щодо надання населенню субсидій (експрес-випуск) за результатами спостереження за грудень 2019 року.

Контакти для отримання додаткової інформації стосовно результатів цього спостереження, відповідного методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов розповсюдження його результатів:

адреса: вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01601

телефон: (044) 289 44 49

електронна пошта: AVG@ukrstat.gov.ua, office@ukrstat.gov.ua

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:

телефон: (044) 287 06 72, факс (044) 235 37 39

електронна пошта: el.zapyt@ukrstat.gov.ua

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки у державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння у часі або за регіонами, або за іншими сферами діяльності.

Спостереження передбачає єдині підходи до системи показників (їхнього змісту, визначень), одиниць спостереження, генеральної сукупності, звітного періоду та періодичності обстеження, географічного охоплення, методів збору та обробки даних.

Зважаючи на вказане, показники цього спостереження за певний обраний період можна порівнювати з даними попередніх періодів як у цілому по Україні, так і в розрізі регіонів.

Динаміка основних статистичних показників щодо соціального захисту населення спостерігалась із 1996 року.

Результати ДСС не узгоджуються з показниками інших державних статистичних спостережень, оскільки в рамках проведення інших державних статистичних спостережень співставні дані з показниками цього ДСС не спостерігалися.

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Перелік користувачів інформації спостереження формується на основі листів-запитів на отримання статистичних даних.

Користувачами інформації, отриманої за результатами ДСС, є органи державної влади та місцевого самоврядування, науково-дослідні інститути, навчальні заклади, підприємства та установи.

Ступінь відповідності результатів ДСС потребам користувачів оцінюється за допомогою анкетних опитувань.

Держстат провів анкетне опитування користувачів статистичної інформації з метою вивчення ступеня відповідності потребам користувачів інформації зі статистики соціального захисту, зокрема щодо показників, які містяться в експрес-випуску "Про надання населенню субсидій" й аналогічних статистичних публікаціях територіальних органів державної статистики, а також визначення користувачами оцінки якості зазначеної статистичної інформації.

Згідно з результатами анкетного опитування користувачів 65% опитаних зазначили, що використовують статистичну інформацію зі статистики соціального захисту, розміщену на офіційних вебсайтах Держстату та територіальних органів державної статистики, у своїй діяльності періодично, 23% – постійно.

Переважає більшість користувачів дала оцінку "Добре" за всіма критеріями якості даних щодо основних показників зі статистики соціального захисту. Найбільш важливими критеріями користувачі визначили "Точність/ Надійність", на другому місці – "Доступність та Зрозумілість/ Ясність", на третьому – "Своєчасність та Пунктуальність" та "Відповідність/ Релевантність".

89% опитаних позитивно оцінили рівень інформаційної підтримки користувачів органами державної статистики з питань статистики соціального захисту.

Результати проведення анкетного опитування користувачів наводяться у повідомленні для користувачів, розміщеному на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Анкетні опитування".

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Держстат здійснює щорічну оцінку звітного навантаження на респондентів на підставі Методики вимірювання звітного навантаження на респондентів, затвердженої наказом Держстату України від 14.05.2013 № 149.

У цілому по Україні значення показника звітного навантаження на респондентів у 2019 році, порівняно з 2018 роком, за формою № 1-субсидії (місячна) збільшилось на 8,17% (за рахунок збільшення кількості респондентів за даними матриці участі респондентів у державних статистичних спостереженнях).

За результатами анкетного опитування, для визначення звітного навантаження на респондентів середні витрати часу на заповнення форми № 1-субсидії (місячна) становили 1 год. 59 хв. Більшості з числа опитаних респондентів (80%) було не складно зрозуміти зміст показників форми та роз'яснення щодо заповнення форми, підготувати інформацію та заповнити форму. Індекс задоволеності респондентів за формою № 1-субсидії (місячна) становив 90% (при середньому показнику за формами державних статистичних спостережень 87%).

Для спрощення процедури подання респондентами форм державних статистичних спостережень передбачалося подання електронного звіту. Кількість респондентів, які подавали звіти в електронному вигляді, постійно збільшувалась. Частка звітів, отриманих в електронному вигляді за цією формою за останній рік становила 71,8%.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки у статистичних цілях мають бути гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним із основних принципів проведення ДСС. Необхідність дотримання принципу конфіденційності статистичної інформації визначена положеннями Закону України "Про державну статистику" та міжнародними стандартами.

Для забезпечення встановлених законодавством гарантій перед респондентами у практиці проведення спостереження реалізуються такі заходи щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації:

- захист первинних даних, отриманих органами державної статистики від респондентів у ході проведення державного статистичного спостереження;
- надання статистичної інформації, отриманої за результатами спостереження, користувачам у зведеному знеособленому вигляді;
- нерозповсюдження статистичних результатів, якщо є ризик розкриття конфіденційних даних.

При проведенні ДСС перевірка статистичної конфіденційності здійснювалась для кожного статистичного показника.

Основними методами захисту розкриття первинних даних для агрегованих даних було неоприлюднення вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування), включаючи блокування значень взаємопов'язаних показників та беручи до уваги їх розрізи й агрегацію.

3. Заключна частина

Постановою Кабінету Міністрів України від 14.03.2018 № 182 затверджено Положення про Єдиний державний реєстр отримувачів житлових субсидій (далі – Положення). Відповідно до Положення метою ведення цього реєстру є забезпечення єдиного державного обліку отримувачів субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, отримання статистичної інформації, проведення спостережень за структурними змінами у програмі житлових субсидій. Розпорядником реєстру є Мінсоцполітики. Передбачається, що отримання інформації для задоволення потреб органів державної статистики та інших користувачів буде відбуватися за результатами ведення вищезазначеного реєстру.

Ураховуючи вищевказане, опрацьовується питання щодо втрати чинності наказу, яким затверджено Методологічні положення з організації цього ДСС. З метою зменшення звітного навантаження на респондентів та уникнення дублювання інформаційних потоків, форма державного статистичного спостереження № 1-субсидії (місячна) з 01.02.2020 була скасована наказом Держстату від 21.10.2019 № 349.

Зазначений наказ розміщено на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Документи"/ "Нормативні та нормативно-правові акти Держстату"/ "2019 рік".